

HISTORIAN KOE 26.9.2019 HYVÄN VASTAUKSEN PIIRTEITÄ

Historian näkövammaisten korvaavan kokeen hyvän vastauksen piirteet löytyvät erillisenä tiedostona Hyvän vastauksen piirteet -osiosta lautakunnan verkkosivuilta.

Tässä tiedostossa oleva taulukko (sivulla 3) ei välttämättä ole täysin saavutettava esimerkiksi ruudunlukuohjelman käyttäjille.

Lopullisista hyvän vastauksen piirteistä ilmenevät perusteet, joiden mukaan koesuorituksen lopullinen arvostelu on suoritettu. Tieto siitä, miten arvosteluperusteita on sovellettu kokeeseen, muodostuu kokelaan koesuorituksesta saamista pisteistä, lopullisista hyvän vastauksen piirteistä ja lautakunnan määräyksissä ja ohjeissa annetuista arvostelua koskevista määräyksistä. Lopulliset hyvän vastauksen piirteet eivät välttämättä sisällä ja kuvaavat tehtävien kaikkia hyväksytyjä vastausvaihtoehtoja tai hyväksytyin vastauksen kaikkia hyväksytyjä yksityiskohtia. Koesuorituksessa mahdollisesti olevat arvostelumerkinnät katsotaan muistiinpanoluonteisiksi, eivätkä ne tai niiden puuttuminen näin ollen suoraan kerro arvosteluperusteiden soveltamisesta koesuoritukseen.

Historian kokeessa keskeisinä arvioinnin perusteina ovat historian oppiaineelle ominaiset taidot ja ajattelutavat, opetussuunnitelman mukaisten sisältöjen hallinta ja historian keskeisten käsitteiden asianmukainen ja täsmällinen käyttö. Arvioinnin kohteena on myös kokelaan kyky tulkita ja arvioida kriittisesti historiallisia lähteitä ja tehdä niistä itsenäisiä päätelmiä sekä vertailla historiallisia kysymyksiä koskevia tulkintoja ja ottaa niihin perustellusti kantaa.

Vastauksista tulee käydä ilmi, että kokelas ymmärtää eri aikakausien luonnetta ja osaa suhteuttaa oman aikansa ongelmia ja muutosprosesseja niiden historiallisiin yhteyksiin. Hän hallitsee historian keskeiset käsitteet, joita ovat esimerkiksi aika, muutos ja jatkuvuus. Niin ikään hän hahmottaa syy-yhteyksiä. Aineistotehtävissä kokelas osaa arvioida ja hyödyntää

tekstejä ja visuaalisia aineistoja kriittisesti. Pohdintatehtävissä ja ristiriitaista tietoa sisältävissä tehtävissä kokelas osoittaa ymmärtävänsä historialliseen tiedonmuodostukseen liittyvän tulkinnallisuuden sekä syy-yhteyksien monitahoisuuden ja kompleksisuuden. Kokelas osaa arvioida menneisyyden ilmiöitä ja ihmisen toimintaa kunkin ajan omista lähtökohdista sekä erottaa tuon ajan näkökulmat nykyajan näkökulmista. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota kokelaan kykyyn rakentaa tiedoistaan jäsenytyneitä kokonaisuuksia sekä taitoon erottaa olennainen ja epäolennainen tieto toisistaan.

Alla oleva taulukko on tarkoitettu arvostelutyön avuksi. Siinä otetaan huomioon erityisesti myös vastausten taitotavoitteisiin liittyvät ulottuvuudet. Sarakkeissa esitetyt kuvaukset ovat esimerkinomaisia.

Tehtäväkohtaisissa hyvän vastauksen piirteissä arvostelukriteerit on annettu kaksiportaisesti eli hyvälle ja kiitettävälle vastauksille. **20 pisteen tehtävissä hyvästä vastauksesta saa 7–13 pistettä ja kiitettävästä 14–20 pistettä, 30 pisteen tehtävissä vastaavasti 11–20 ja 21–30 pistettä.**

	0	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä
<i>Tietojen oikeellisuus ja olennaisuus, käsitteiden täsmällisyys</i>	Vastaus ei sisällä lainkaan tehtävässä edellytettyä tietoa. Tehtävä on ymmärretty virheellisesti.	Vastaus on niukkasisältöinen, tai se sisältää paljon epäolennaisuuksia. Tehtävään on vastattu vain osittain. Käsitteiden hallinta on puutteellista.	Vastaus sisältää verraten täsmällistä ja tehtävään hyvin sopivaa tietoa. Käsitteiden hallinta on hyvää.	Vastaus sisältää olennaisia ja aiheen kannalta mielekkäästi rajattuja tietoja. Tietojen ja käsitteiden hallinta on täsmällistä.
<i>Analyttisyys, loogisuus, perustelevuus</i>	Vastaus on jäsentymätön ja sekava. Väitteitä ei ole perusteltu.	Vastauksen rakenne on luettelomainen tai epäselvä. Aiheen tarkastelu on heikosti erittelevää. Väitteitä on perusteltu niukasti.	Vastaus on joiltakin osin analyttinen. Aiheen tarkastelu on johdonmukaista, vaikka sisältää paikoitellen puutteita. Väitteet on perusteltu verrattain hyvin.	Vastauksen yleisote on analyttinen. Aiheen tarkastelu on johdonmukaista ja argumentoivaa, ja väitteillä on hyvät perustelut.
<i>Kriittisyys, moniperspektiivisyys, kyky arvioida ja soveltaa tietoja</i>	Vastaus ei sisällä minkäänlaisia (lähde)kriittisiä huomioita eikä järkiperustaista tietojen arviointia tai soveltamista. Vastauksessa ei ole merkkejä kyvystä pohtia eri tulkintoja tai vaihtoehtoja.	Vastauksessa on vähäisiä merkkejä lähdekriittisyydestä sekä joitain satunnaisia heikkoja merkkejä eri näkökulmien ja tulkinnallisuuden pohdinnasta. Vastaus ei juuri sisällä tietojen soveltamista.	Vastauksessa on paikoitellen hyvää (lähde)kriittistä pohdintaa ja hyviä tulkintoja sekä joitain hyviä esimerkkejä moniperspektiivisestä ajattelusta. Vastauksessa on joitain merkkejä kyvystä arvioida ja soveltaa tietoja.	Vastauksessa on terävä ja oivaltava (lähde)kriittinen ote. Vastaus sisältää moniperspektiivistä punnittua pohdintaa. Tietojen arviointia ja soveltamista on vastauksessa monin paikoin.

OSA I

1. Ensimmäiset korkeakulttuurit (20 p.)

Hyvässä vastauksessa mainitaan korkeakulttuurien syntyyn vaikuttaneina tekijöinä pysyvä asutus ja maanviljelyksen kehittyminen. Maataloudessa syntynyt ylijäämä mahdollisti työnjaon ja ammattien eriytymisen. Jokilaaksoilla oli suuri merkitys kaupunkikulttuurin kehityksessä. Vastauksessa tulee esiin joitain korkeakulttuurien syntyalueita, kuten Mesopotamia ja Niilin laakso.

Kiitettävässä vastauksessa pohditaan monipuolisemmin varhaisten korkeakulttuurien yhteiskuntia ja tarkemmin esimerkiksi työnjaon ja kaupan merkitystä sekä kaupunkikulttuuria. Kirjoitustaidon, tieteen ja tekniikan kehityksen merkityksestä annetaan esimerkkejä, kuten kastelujärjestelmät ja pyramidit.

2. Ensimmäisen maailmansodan synty (20 p.)

Hyvässä vastauksessa tulee esiin, että kokelas ymmärtää Clarkin keskeisen väitteen: Euroopan valtiot eivät pyrkineet koko maanosan nielaiseeseen sotaan aktiivisesti vaan ajautuivat siihen huomaamattaan. Vastauksessa esitetään näkökohtia väitteen puolesta ja sitä vastaan. Väitteen puolesta puhuu esimerkiksi se, että eräs tärkeä syy sodan syttymiseen olivat valtioiden väliset liittosopimukset, joiden seurauksena Balkanilta alkanut kriisi eskaloitui suursockaksi. Väitettä vastaan puhuu esimerkiksi se, että nationalistisen ja imperialistisen kilpailun myötä Euroopan valtioiden välit olivat kiristyneet 1870-luvulta lähtien ja asevarustelu oli kiihtynyt. Solmittuja liittoja voidaan niitäkin pitää merkinä sotaan valmistautumisesta.

Kiitettävässä vastauksessa eritellään sodan syttymisen ja laajenemisen selityksiä tarkemmin. Vastauksessa voidaan tuoda esiin muun muassa se, että Euroopassa oli pitkään vallinnut rauha, ja siksi sodan mahdollisuus tuntui kaukaiselta ja mielikuva sodasta oli epärealistinen. Vastauksessa voi olla lähdekriittistä pohdintaa: myös historiantutkijat ovat erimielisiä siitä,

pyrkivätkö Euroopan valtiot tietoisesti sotaan vai oliko sodan syttyminen pikemminkin vahinko.

3. Elinkeinorakenteen muutos (20 p.)

Hyvässä vastauksessa osoitetaan elinkeinorakenteen keskeiset kehityssuunnat. 1860-luvulla useimmat suomalaiset työskentelivät alkutuotannossa. 1900-luvun alkupuolella työllisten määrät muilla toimialoilla kuitenkin kasvoivat. Suomi on ollut 1980-luvulta asti vahvasti palvelualan työpaikkojen maa. Muutoksen taustalla on ollut koneistuminen ja maatalouden tehostuminen sekä kaupungistuminen, joiden myötä työpaikkoja hävisi alkutuotannosta ja syntyi teollisuuteen, rakennustoimintaan ja palveluihin. Kuviota tulee osata lukea absoluuttisen eikä suhteellisen muutoksen kuvaajana.

Kiitettävässä vastauksessa tuodaan esiin lisää kuviosta havaittavia keskeisiä muutoksia. Voidaan esimerkiksi mainita, että alkutuotannossa työllisten määrä kasvoi itsenäistymisen alkuun asti, teollisuudessa se kasvoi etenkin 1970-luvulla, ja 1990-luvun alussa työllisten määrä useimmilla toimialoilla laski selvästi. Rakennemuutoksen syitä avataan tarkemmin selostamalla esimerkiksi alkutuotannossa tapahtunutta kehitystä, jossa pientilat ovat hävinneet ja metsätalous koneistunut. Teollisuudessa työpaikkoja syntyi 1970–1980-luvuilla kulutus- ja investointihyödykkeiden tuotantoon. Viime vuosikymmeninä suomalaiset teollisuusyritykset ovat siirtäneet tuotantoa ja sen myötä työpaikkoja ulkomaille. Elintaso nousi teollistumisen seurauksena, mikä mahdollisti hyvinvointivaltion synnyn. Elinkeinorakenteen muutoksen taustalla oli maatalouden koneistuminen, verraten myöhäinen teollistuminen ja yksityisten ja julkisten palveluiden laajeneminen 1950-luvulta eteenpäin. Suurten ikäluokkien tullessa 1960-luvulla työikään maaseudulla ei riittänyt töitä, joten maaseudulta alkoi muutto kaupunkiin.

4. Eurooppalaisen maailmankuvan muutos (20 p.)

Hyvässä vastauksessa käy ilmi, että kysytyt muutokset tarkoittavat noin vuosina 1400–1600 tapahtuneita asioita. Muutoksia olivat erityisesti uudet käsitykset maan ja auringon kierto-
liikkeestä (aurinkokeskeinen maailmankuva) ja maanosista, humanistinen ihmiskäsitys ja
antiikin taiteesta ammentanut kauneuskäsitys ja reformaatio. Synä muutoksiin olivat löytö-
retket, taivaankappaleiden liikkeitä koskeva entistä vakuuttavampi teoria sekä antiikin taitei-
lijoiden ja ajattelijoiden teosten entistä laajempi saatavuus ja mahdollisuus opiskella niitä.

Kiitettävässä vastauksessa käsitellään edellä mainittuja ilmiöitä ja syitä kattavammin ja yksi-
tyiskohtaisemmin. Vastauksessa voidaan tarkastella eurooppalaisten löytöretkeilijöiden pur-
jehdusretkiä ja niiden motiiveja, eritellä antiikin ajattelijoiden kirjoitusten säilymiseen ja le-
viämiseen vaikuttaneita tekijöitä, joihin kuului myös uusi kirjapainotaito. Myös tähtitieteen
edistysaskelia voidaan käsitellä yksityiskohtaisemmin. Ansioksi luetaan, jos vastauksesta tu-
lee ilmi, että maailmankuvan muutos ei läpäissyt saman tien koko Eurooppaa vaan uudet
ajatukset otettiin vastaan eri tahdissa eri yhteiskuntaluokissa.

5. Aleksanteri I ja Suomen suuriruhtinaskunnan asema (20 p.)

5.1. (6 p.)

Hyvässä vastauksessa kiinnitetään huomiota siihen, että Wacklin kuvaa keisaria ihailleen: hän kertoo Aleksanterin olleen hyväsydäminen, suhtautuneen rahvaaseen hyväntahtoisesti, ja siten voittaneen koko kansan rakkauden. Kuvausta ei voida pitää kovin hyvänä lähteenä tutkittaessa keisarin vierailua, koska se on julkaistu kauan vierailun jälkeen, mutta kuvauksella on enemmän lähdearvoa, jos tutkimuskohteena on, miten Wacklin koki vierailun tai millaisena hän halusi sitä kuvata muistelmissaan.

5.2. (14 p.)

Hyvässä vastauksessa kuvataan autonomisen aseman synty pääpiirtein. Ruotsi menetti Suomen Venäjälle 1808–1809 käydyssä sodassa. Vielä sodan ollessa kesken Venäjän keisari Aleksanteri I kutsui Porvooseen koolle maapäivät, joilla hän lupasi alueelle itsehallinnon ja että alueella pidettäisiin voimassa Ruotsin aikaiset lait. Sittemmin perustettu Keisarillinen Suomen senaatti ilmensi Suomen uutta autonomista asemaa suhteessa muuhun keisarikuntaan. Autonomia synnytti otolliset olot suomalaiselle nationalismille 1800-luvun alkupuoliskolla.

Kiitettävässä vastauksessa eritellään lähemmin autonomian rakentumisen askeleita, joita olivat esimerkiksi ministerivaltiosihteerin viran perustaminen ja tullirajan pystyttäminen Suomen ja keisarikunnan rajalle. Autonomiia ei alun perin ollut ajateltu niin laajaksi kuin se lopulta muodostui, ja se vahvistui vasta vähitellen (esim. sensuuri). Myöhemmin Suomessa kuitenkin mielellään tulkittiin, että Porvoossa sovittiin laajasti autonomisen Suomen valtion perustamisesta.

6. Kulttuurien kohtaaminen (20 p.)

6.1. (6 p.)

Suomalaiset olivat nauttineet japanilaisen kulttuurin esittelystä ja alkoivat vuorostaan esitellä japanilaisille Euroopan tanssikulttuuria, jota nämä eivät ennestään tunteneet. Japanilaiset kokivat uutuuden hauskaksi, mutta pitivät sitä myös haasteena, ja halusivat oppia tanssiin, vaikka se vaati heiltä paneutumista ja oli vaikeaa perinteisessä japanilaisasussa. Pälsi suhtautuu japanilaisten intoon ja paneutumiseen huvittuneesti mutta arvostavasti, ja hän yhdistää ne japanilaisten käyttäytymispiirteisiin, jotka ovat muissakin yhteyksissä auttaneet japanilaisia menestymään. Japanilaisten voidaan ajatella olleen halukkaita opettelemaan eurooppalaisia tapoja kohteliaisuudesta vieraita kohtaan tai siksikin, että eurooppalaisia asioita pidettiin nykyaikaisina.

6.2. (14 p.)

Hyvässä vastauksessa mainitaan joitain esimerkkejä länsimaihin tulleista kulttuurilainoista, jotka näkyvät esimerkiksi ruoka-, vaate- ja musiikkikulttuurissa. Lainojen taustalla voi kuvata vaikuttaneen vaikkapa 1700-luvun Kaukoitännästä innostuksen, 1800-luvun orientalismin tai afrikkalaistaustaisen rytmimusiikin, jonka vaikutus kuuluu lähinnä rockmusiikissa. Lainautumista edistäneinä tekijöinä voidaan pohtia esimerkiksi siirtolaisuutta, kauppaa ja tiedonvälityskanavia.

Kiitettävässä vastauksessa kuvataan esimerkkeinä käytettyjen kulttuurilainojen sisältöä tarkemmin. Lainautumista edistävinä tekijöinä voidaan käsitellä poliittisia ja kulttuurisia seikkoja, kuten siirtomaiden ja emämaiden yhteyksiä sekä muihin kulttuureihin liitettyä eksoottisuutta tai myönteisiä mielikuvia niistä. Voidaan myös pohtia, millä tavoin lainattuja asioita on tuotettu massakulutukseen länsimaissa.

OSA II

7. Nälänhädät historiassa (30 p.)

7.1. (16 p.)

Hyvässä vastauksessa aineistot liitetään historiallisiin kehyksiinsä. Benediktiinimunkki Parisin selostus on peräisin keskiaikaisesta englantilaisesta kronikasta, kaksi muuta tekstikatkelmaa ovat aikalaiskuvauksia Irlannin nälänhäädästä 1800-luvulla. Kaikki aineistot kuvaavat nälänhädän seurauksia, etenkin lisääntyneitä kuolleisuutta, ja Paris kertoo lisäksi nälänhätään johtaneista sääilmiöistä. Vastauksessa esitetään joitain selviytymisstrategioita, esimerkiksi viljan tuonti ulkomailta, köyhäintalojen ruoka-apu ja ihmisten muuttaminen pois nälänhätäalueelta.

Kiitettävässä vastauksessa eritellään lähemmin aineistojen ilmentämiä yhtäläisyyksiä ja eroja eri nälänhätien välillä. Voidaan tuoda esiin esimerkiksi se, että nälänhäädästä kärsivinä mainitaan näissä aineistoissa juuri köyhät, ja se, että kveekari Tuke kiinnittää huomiota tautien leviämisen vaaraan nälänhädän oloissa. Parisin mainitsema viljan tuonti Englantiin ei auttanut köyhiä, joilla ei ollut mahdollisuutta ostaa viljaa. Irlannissa köyhäintalot taas tarjosivat apua heikoimmassa asemassa oleville, mutta Tuken kuvauksesta päätellen se ei ollut riittävä. Kiitettävässä vastauksessa edellytetään lähdekriittistä otetta.

7.2. (14 p.)

Hyvässä vastauksessa esitetään joitain syitä, miksi nälänhätä ei ole 1800-luvun lopun jälkeen esiintynyt Euroopassa. Syitä ovat erityisesti maataloustuotannon tehostuminen, julkisen vallan roolin muutos ja elintarvikkeiden laajamittainen maailmankauppa. Katovuosia ei ole ollut yhtä usein eikä yhtä laajoilla alueilla kuin ennen. Katoalueille on myös voitu kuljettaa elintarvikkeita muualta entistä helpommin. Valtioilla on ollut aiempaa paremmat keinot estää elintarvikepula esimerkiksi varastoimalla viljaa ja toimittamalla hätäapua. Yleisen vaurauden

kasvaessa myös köyhille on tullut entistä helpommaksi ostaa ruokaa, vaikka sen hinta olisikin pula-aikoina noussut.

Kiitettävässä vastauksessa tarkastellaan muutoksen syitä kattavammin ja tarkemmin. Muutosta selittävinä tekijöinä voidaan pohtia myös siirtolaisuuden vaikutusta ja ajattelutapaa, että valtion velvollisuus on turvata kansalaisilleen elämän perusedellytykset.

8. Mannerheim-kuva eri vuosikymmeninä (30 p.)

8.1. (16 p.)

Hyvässä vastauksessa eritellään tekstikatkelmien tulkintoja Mannerheimin roolista ja merkityksestä. Uskela kuvaa sisällissodan jälkeen Mannerheimia valkoisten ylipäällikkönä, joka ei piitannut työväestöstä. Patsastoimikunnalle Mannerheim on vapaussodan suuri sankari. Paasikivi pohtii Mannerheimin luonteen kielteisiä puolia mutta myöntää tämän roolin maan itsenäisyyden turvaamisessa. *Kansan Uutiset* pitää Mannerheimin juhlimista neuvostovastaisena, sotaisana ajatteluna. Uosukainen korostaa Mannerheimin sivistyneisyyttä ja kansainvälisyyttä ja kritisoi aiempia, Mannerheimia pilkkaavia kuvauksia.

Kiitettävässä vastauksessa selitetään tekstikatkelmien sisältöä niiden syntyajan ja esittäjän kautta. Uskela edustaa työväestön kokemusta vuodesta 1918, ja hän kyseenalaistaa Mannerheimin suomalaisuuden. Patsastoimikunta näkee valkoisen kenraalin kotoperäisenä suomalaisten sankarina. Paasikivi ei anna entisestä poliittisesta vastustajastaan mairittelevaa luonnekuvaa, mutta näkee tämän tärkeäksi kansalliseksi ikoniksi tilanteessa, jossa maassa tarvittiin vakautta. *Kansan Uutiset* tarjoaa 1960-luvun vasemmistolaista kuvaa Mannerheimista taantumuksellisena sotakiihkoilijana. Uosukainen puolustaa Mannerheimia kritiikkiä vastaan ja korostaa isänmaallisia arvoja. Vastauksessa voidaan kiinnittää huomiota myös Uosukaisen puoluekantaan.

8.2. (14 p.)

Hyvässä vastauksessa käsitellään Mannerheimin keskeisiä rooleja 1900-luvun Suomen vaiheissa. Johdettuaan valkoista armeijaa sisällissodassa Mannerheim toimi valtionhoitajana ja kannatti monarkiaa. Talvi- ja jatkosodassa Mannerheim toimi armeijan ylipäällikkönä. Hänet valittiin poikkeuslailla maan presidentiksi vuonna 1944, mutta hän erosi jo 1946. Vastauksessa esitetään kokoava arvio Mannerheimin merkityksestä, mutta se on pinnallinen ja yksiulotteinen.

Kiitettävässä vastauksessa tarkastellaan Mannerheimin merkitystä moniulotteisemmin ja tuodaan esille Mannerheimin merkityksen arvioinnin historiapolitiittisuus. Vastauksessa tulee esiin, että sisällissodan historiassa Mannerheim on kiistelty hahmo: toisille hän on "lahtari", toisille vapauttaja ja itsenäisyyden turvaaja. Hän vastusti 1918 Saksan vaikutusvaltaa Suomessa ja vaikutti länsisuuntauksen voittoon, mutta pettyi valtiomuototaistelun lopputulokseen eikä täysin luottanut demokratiaan. Hän puhui 1930-luvulla kansan eheyttämisestä ja suositti sodan alla käydyissä neuvotteluissa suostumista Neuvostoliiton vaatimiin rajamuu-toksiin, koska piti Suomen puolustuskykyä sodan sattuessa riittämättömänä. Ylipäällikkönä hänet koettiin karismaattiseksi johtajaksi. Tämä auktoriteetti oli tarpeen, kun hänen tehtäväkseen tuli irrottaa Suomi sodasta ja järjestää suhteet Neuvostoliittoon uudelta pohjalta. Vastauksessa voidaan pohtia Mannerheimin merkitystä myös vertaamalla häntä muihin 1900-luvun Suomen poliittisiin johtohahmoihin.

9. Palestiinan ja Israelin kysymys (30 p.)

9.1. (10 p.)

Hyvässä vastauksessa todetaan, että Palestiinassa muslimiväestön osuus pienehen ja vastaa-
vasti juutalaisväestön kasvoi vuosina 1922–1942 ja että muutos nopeutui ajanjakson aikana.
Kartoista nähdään, että juutalaisten asuinalue on kasvanut kattamaan lähes koko Palestii-
nan, palestiinalaisten (arabien) alue taas on kutistunut murto-osaansa. Muutosten syinä vas-
tauksessa mainitaan juutalaisten ahdinko ja heidän poislähtönsä Euroopasta etenkin 1930-
luvulta alkaen sekä juutalaisten ja sittemmin Israelin valtion toteuttama palestiinalaisaluei-
den valloitus ja juutalaisasutuksen laajentaminen miehitysalueella.

Kiitettävässä vastauksessa avataan esimerkiksi sionistisen liikkeen vaikutusta juutalaisten
muuttoliikkeeseen, Ison-Britannian roolia juutalaisvaltion kysymyksen syntymisessä (Bal-
fourin julistus), YK:n tekemää jakosuunnitelmaa ja sen kariutumista sekä Israelin ja arabi-
maiden konfliktien mutta myös rauhanpyrkimysten vaiheita. Kiitettävässä vastauksessa tulee
näkyä Israel–Palestiina-konfliktin taustan ja kehityksen monimutkaisuus.

YK:n ehdotusta koskevassa kartassa ei ole merkitty kaupunkeja, kuten Jerusalemia, jota YK:n
ehdotuksessa vuonna 1947 esitettiin "corpus separatum" -alueeksi (CS). Tehtävä koskee laa-
jaa aluetta pitkällä aikavälillä, joten tämä ei ole vaikuttanut oleellisesti tehtävään vastaami-
seen. Vastauksessa voi tehdä, kuten yleensäkin, aineistoihin liittyviä lähdekriittisiä huomioi-
ta.

9.2. (12 p.)

Hyvässä vastauksessa osoitetaan, että on ymmärretty ulkoministeri Kerryn ydinväite: Israelin
ja palestiinalaisten suhteiden järjestelemiseksi on kaksi vaihtoehtoa, ja niistä kestävä on se,
jossa Israelin rinnalle syntyy Palestiinan valtio. Tätä myös valtaosa alueen väestöstä periaat-
teessa kannattaa, vaikka monet seikat saavat sen tuntumaan epärealistiselta. Vastauksessa
esitetään arvio Kerryn näkemyksen puolesta tai sitä vastaan.

Kiitettävässä vastauksessa eritellään kattavammin Kerryn puheen eri näkökohtia ja pohditaan esimerkiksi sellaisia seikkoja kuin alueella elävän juutalais- ja palestiinalaisväestön määrää ja kehitystä, rauhanpyrkimyksiä haittaavia tekijöitä ja kysymystä ”juutalaisvaltion” luonteen ja demokratian yhdistämisestä. Kiitettävässä vastauksessa punnitaan syvällisemmin Kerryn näkemystä tukevia ja kyseenalaistavia perusteluja.

9.3. (8 p.)

Vastauksessa esitetään perusteltu näkemys lähivuosien kehityksestä. Rauhan aikaansaaminen ei ole onnistunut vuosikymmenien kuluessa, joten alueen lähitulevaisuudessa samat ongelmat lienevät edelleen olemassa. Vastauksessa voi nostaa esiin esimerkiksi niitä yhä ratkaisemattomia asioita, jotka vaikuttavat rauhanomaisen ratkaisun syntymiseen myös lähitulevaisuudessa. Tällaisia asioita ovat mm. siirtokunnat, terrorismi ja valtioterrorismi, Gazan saarto, taloudellinen eriarvoisuus, Yhdysvaltojen tuki Israelin politiikalle ja Lähi-idän valtioiden monimutkaiset suhteet.